

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravištvo in ekspedicijska v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 246.

V Ljubljani, v petek 26. oktobra 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 25. oktobra.

Dogodki v Piranu

Pršli so včeraj v državnem zboru na dnevni red po dveh interpelacijah, ki sta jih na koncu seje predsedništvu izročila poslanca Klun in Spinčić. Prvo podpisali so poleg Slovencev tudi vsi navzoči poslanci konservativnega kluba iz skupine čeških velikih posestnikov in nemških konservativcev; obrača se do ministra notranjih zadev, čigar organi so v prvi vrsti prizadeti pri omenjenih dogodkih, ter se glasi:

Interpelacija poslanca Kluna in tovarišev do Nj. ekscelence ministra notranjih zadev markeza Bacquehema.

Vsled ukaza c. kr. justičnega ministerstva odredila je c. kr. višja deželna sodnija v Trstu, da se morajo po vseh sodnih okrajih v Istri, kjer skupno prebivajo Italijani in Slovenci, oziroma Hrvatje, na sodnijskih poslopih obešene uradne table z zgolj italijanskimi napisi nadomestiti s tablanj z italijanskim in slovenskim, oziroma hrvaškim napisom.

Ta odredba c. kr. justičnega ministerstva, oziroma c. kr. višje deželne sodnije je tem bolj opravičena, ker po zadnjem ljudskem števljenju v Istri prebiva 185.249 Slovanov in le 118.301 Italijan. Ali vendar je ta pravična in državnemu temeljnemu zakonu primerna odredba visoke justične oblasti pri italijanskih prebivalcih zbudila hudo nasprotstvo, ki se je najprej razodevalo v strastnih časnikarskih člankih in protestih ne samo istrskega deželnega odbora in nekaterih občinskih zastopov istrskih, ampak tudi deželnega odbora in mestnega sveta tržaškega, ki k takim protestom nima nikakoršne pravice. Konečno pa je to nasprotstvo tudi v pouličnih izgredih stopilo na dan.

V Kopra so imeli 14. t. m. sejo občinskega zastopa, v kateri je bil sklenjen protest zoper gori omenjeno odredbo c. kr. višje deželne sodnije tržaške. Ko so šli občinski odborniki po končani seji domu, pozdravila jih je in spremljevala po ulicah druhal kakih 50 Italijanov z živio-klice na Italijo. Te živio-klice ponavljali so pred hišami veljavnejših občinskih odbornikov; na hišna vrata, kjer prebivajo Slovenci in Hrvatje, pa so razbijali z velikim ropotom in krikom: Fora i scjavi, fora il partito croato, fora i Croati! — Proč s Slovenci, proč s hrvaško stranko, proč s Hrvati!

Istega večera imeli so občinsko sejo tudi v Piranu ter sklenili enak protest zoper gori omenjeno odredbo c. kr. višje deželne sodnije v Trstu. Tudi tam so se po končani seji prepevaje in razgrajaje vlekli po ulicah in po zagotavljanji lista „L'Independente“ napravili tako veliko, slovesno in častno (?) demonstracijo, kakeršne se od leta 1848 sem nihče več ne spominja.

Toda razgrajanje se je kmalu spremenilo v dejanja. Kakor poročajo javni listi z dne 22. oktobra, vlekla se je mnogoštevilna italijanska druhal po mestu, toda ne z živio-klice na Avstrijo, kakor poročajo telegrafična naznanila omenjenih listov, ampak z živio-klici na Italijo in društvo „Lega nazionale“ in s krikom: Proč s Slovenci! Pretili so finančnim stražnikom slovenske krvi ter se po poročilih omenjenih časnikov naposled podali pred stanovanja dveh kanonikov, ki sta menda grajala ravnanje nekega tovariša, ker se je potezal za zgolj italijanske napise; tam so pričeli razdehati, so vlomili vrata, vdrli v kleti in kamenje metali v stanovanja. Od ondot se je razgrajajoča druhal vlekla pred sodnijsko poslopje ter kamenje lučala vanj in je tudi tam potolkla mnogo šip. Razšla se je še le potem, ko je prišla žandarmerija in žugala, da bode streljala. Ker je občinski

zastop c. kr. gosposkam naznanjal, da po odpravi italijanskih uradnih napisov ne more več porok biti za ohranitev miru, odposlalo je c. kr. namestništvo v Trstu 22. t. m. posebnega uradnika s kompanijo vojakov v Piran ter ob enem pomnožilo tamošnjo žandarmerijo in finančno stražo.

Kakor se dunajskim časnikom iz Pirana telegrafuje, ponavljali so se izgredi 22. t. m. zvečer o prihodu vojaštva in le po spravedljivem obnašanju častnikov so bili odvrnjeni hudi dogodki. Množica se je zopet vlekla pred sodnijsko poslopje ter je burno zahtevala, da naj se nazaj obesi prejšnji zgolj italijanski uradni napis, dokler se župan v družbi namestniškega tajnika dr. Hoheggerja ne prikaže na pomolu sodnijskega poslopja ter ljudem v imenu vladnega komisarja ne da zagotovila, da se bode italijanska tabla zopet obesila, kar se je 23. t. m. menda v istini tudi zgodilo.

Ko so 18. t. m. dunajski delavci snovali nekake demonstracije, je svitli gosp. ministerski predsednik 19. t. m. v 307. seji med glasnim odobravanjem visoke zbornice javno naznanjal, da bodo državni organi po svoji dolžnosti skrbeli za javni red in mir, da se bodo protipostavnim izgredom z vso odločnostjo ustavljali in vspešno izvrševali varstvo mirnega in miroljubnega državljana, za katero jim je skrbeti in ki se sme po vsej pravici od njih zahtevati in da postavodajalstvo nikakor ne potrebuje pouličnih dokazov.

Pri tako slovesnem zagotavljanju zdi se podpisanim neverjetno, da bi bila vlada piranskim demonstracijam nasproti kazala toliko slabost in sama zopet podrla od sebe zaukazani čin. Zato stavljajo prevzvišenemu gospodu ministru notranjih zadev naslednja vprašanja:

1. Ali je Nj. ekscelenci došlo uradno poročilo o dogodkih v Piranu?

LISTEK.

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LXI.

V četrtek zjutraj — noč je bila grozna počutil sem se zelo slabo, udje so mi bili kakor bi bili strti vsled trdega ležišča — začel sem se močno potiti. Prišli so pregledovat. Oskrbnika ni bilo, ob tej uri bilo mu je neprilozno, hodil je malo pozneje.

Schillerju sem rekel: »Glejte, kako sem premočen potu, a vže me zopet zebe; moral bi takoj preobleči srajco.«

»Tega ne smete!« kričal je surovim glasom. A dal mi je skrivaj znamenje z očmi in roko. Ko so drugi odšli, obrnil se je on zapiraje duri ter mi še enkrat pokimal.

Kmalu potem je zopet prišel ter mi prinesel svojo srajco, pol večjo, kot sem bil jaz.

»Za Vas je malo prevelika«, dejal je, »a sedaj tu nemam druge.«

»Hvala Vam, prijatelj, a ker sem prinesel na Spielberg poln kovčeg perila, upam da se mi ne bode prepovedalo nositi mojih srajc: bodite tako dobri in pojte k oskrbniku ter prosite ga, da Vam da eno mojih.«

»Gospod, tu ni dovoljeno, puščati komu nje-

govo perilo. Vsako soboto dobili bode te hišno srajco, kakor i drugi kaznenci.«

»Dobri starec«, rekel sem, »vi vidite, v kakem stanu da sem in ni posebno verjetno, da bi prišel še živ od tu: nikdar se Vam ne bom mogel hvaležnega skazati.«

»Sram Vas bodi, sram!« zakričal je. Govoriti o zahvali človeku, ki Vam ne more postreči! ki more komaj preskrbeti na skrivnem bolniku srajco, s katero naj si pokrije potu premočeno truplo!

Neuljudno vrgel mi je svojo dolgo srajco čez me in godrnjaje je odšel, zaklenil duri, razjarjeno ropotaje.

Kaki dve uri pozneje prinesel mi je kos črnega kruha rekoč:

»To je kos za dva dni.«

Potem pa je začel godrnjeje hoditi sem ter tja.

»Kaj Vam je«, dejal sem mu, »ali ste jezni na me? Saj sem oblekel srajco, katero ste mi naklonili.«

»Jezim se nad zdravnikom, ki bi lahko prišel, ako je prav četrtek.«

»Potrpimo!« dejal sem.

Rekel sem: »potrpimo!« a nisem mogel lezati na deskah, ker nisem imel niti vzglavja: vse kosti so me bolele.

Ob najstih prinesel mi je po Schillerju spremljan kaznjene kosilo. Bilo je v dveh že-

leznih skledicah, v jednej bila je nekaka gnjusna juha, v drugej pa grah, zabeljen s tako slano zabelo, da je silno smrdela.

Poskusil sem pojesti nekoliko zlic juhe, ni mi bilo mogoče.

Schiller mi je ponavljaje rekel: »Pogum; privaditi se morate tem jedem; sicer se vam pripeti, kar se je dogodilo vže nekaterim, da ne boste jedli družega, nego malo kruha in da bode vsled tega umrli od slabosti.«

V petek zjutraj prišel je vendar le dr. Bayer.

Imel sem mrzlico, ukazal je prinesiti mi slavnico in zahteval, da se me mora preložiti iz tega podzemeljskega brloga v gorenje nadstropje. Niso me mogli, prostora ni bilo. Ko pa je o tem poročal guvernerju grofu Mitrowskemu, bivajočemu v Brnu, je ta odgovoril, da se mora z ozirom na hudo mojo bolezen vstreči zdravnikovemu zahtevanju.

V sobi, v katero so me deli, bilo je vsaj nekoliko svetlobe; ko sem zlezal do mrež ozkega okna, videl sem spodaj ravnino, del brnskega mesta, predmestje z mnogimi vrtiči, pokopališče, malo jezero in z gozdi zarasene hribe, ki so nas ločili od znanega polja avstrijskega.

Ta razgled me je očaral. Oh, kako bi bil vesel, ko bi ga bil mogel deliti s Maroncellijem!

(Dalje sledi.)

3/46 2

2. Ali je res, da je župan v imenu vladnega komisarja razgrajalcem zagotavljal, da se boče vstreglo njihovej zahtevi in zopet nazaj obesilo uradno tablo z zgolj italijanskim napisom?

3. Ako je to res, kako more Nj. ekselencija opravičiti to državni veljavi silno škodujočo slabost od c. kr. namestništva odposlanega vladnega komisarja, in hoče mar na strog odgovor poklicati dotičnega uradnika, oziroma c. kr. namestnika v Trstu, in, v kolikor to zadeva Nj. ekselencijo, z vso odločnostjo skrbeti za to, da se izvrše od justičnih uradov storjene odredbe.

Dunaj, 24. oktobra 1894.

Slično interpelacijo sta stavila poslanca Spinčić in grof Alfred Coronini samo s tem razločkom, da se obračata do celotnega ministerstva z vprašanjem:

Ali hoče ministerstvo energično varovati Slovence v Istri (Hrvate in Slovence) in spravljive Italijane, katerim nevarnost preti od naščuvane italijanske družali nekaterih isterskih mest? Ali odobrava ministerstvo ravnanje gospodarske, ki se je udala pouličnim dokazom in zopet obesila prej odstranjeno zgolj italijansko tablo?

Liberalni stranki, zlasti italijanskim poslancem so jako nepovoljno došla poročila o dogodkih v Piranu in nekateri listi si na vso moč prizadevajo, krivdo zavračati na vlado, češ, da vsled koalicije ne bi smela kaj takega zaukazati. Ali gospôda se jako moti; reč s koalicijo nima prav ničesar opraviti, ker je ukaz justičnega ministerstva gledé dvojezičnih napisov na sodnijskih poslopih v Istri izšel veliko prej, kakor se je osnovala koalicija. Justično ministerstvo s tem ni hotelo slovenskim poslancem napraviti kake usluge, ampak le spolniti svojo dolžnost. Iz zanesljivega vira morem poročati, da justični minister ostane pri svoji odredbi in da kričačem na ljubo noče odjenjati. Krivda zaradi izgredev v Istri torej v prvi vrsti zadeva cesarsko namestništvo v Trstu in njegove organe, zato se tudi prva interpelacija obrača do ministra notranjih zadev, kateremu so v prvi vrsti podrejeni organi, ki imajo skrbeti za javni red in mir.

V zbornici se zdaj vrši glavna razprava o kazenskem zakonu, ki se bode v soboto nadaljevala. Kot prvi govornik pride na vrsto dr. Ferjančič, ki bode zagovarjal novi kazenski red, čegar osoda pa bode najbrže taka, kakor sem omenjal že v prvem svojem poročilu. Izroččen bode z brezštevilnimi premembami zopet odseku, iz katerega se pa ne porvne tako hitro nazaj v zbornico.

Shod zaupnih mož

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem.

Iz Celovca, dne 25. okt.

Sila rodi protisilo! Z vedno hujšo močjo, vedno večjim naporom delajo naši nasprotniki na to, da bi čim prej pokopali Slovence v starodavnem Korotanu, mu vzeli narodnost in vero. Slovencem treba zato misliti na odpor, treba se braniti, zbirati moči, da zamoremo premagati tujo hudo silo!

Kako to doseči in kako se v ta namen tesno in dobro združiti, — o tem se posvetovati in sklepati, to je bil namen večerajšnjemu shodu zaupnih mož, ki ga je sklicalo naše kat.-pol. in gosp. društvo v Celovcu. Poziv k temu važnemu shodu, važnemu osobito sedaj, ko se nasprotniki na svojih „parteitagih“ vedno bolj organizujejo, ni bil zastoj, v obilnem številu odzvali so se mu domoljubi in v dvorani pivovarne „Massgarten“ zbralo se je večeraj do 700 mož korenjakov, da se posvetujejo o resnem narodnem delu, ki nas čaka obilo na vseh straneh! Prihitali so slovenski župani, predstojniki kr. šolskih svetov, obč. odborniki, a i drugih rojakov bilo je mnogo. V častitljivem številu bili so zbrani i duhovniki, svesti si svoje važne naloge v sedanjih političnih in narodnih borbah. Bilo je navzočih pa tudi mnogo č. rodoljubov iz drugih slovenskih pokrajin.

Proti 3. uri otvori čg. predsednik G. Einspieler zborovanje srčno pozdravlja došle rodoljube. Poudarja, kako je treba, da se večkrat zbiramo, se posvetujemo o tem, kar nam je potrebno v naših borbah. Kaže kako so se v zadnjem času razmere predrugačile, omenja volitev posebno v obč. zastope, na katere se naši nasprotniki vže pripravljajo, da bi dobili slov. občine v svojo pest. Treba je zjedinjenja, združitve, zato tudi posvetovanja, kako to doseči. Zahvaljuje se za tako častno

in mnogoštevilno udeležbo, predstavi vladnega komisarja g. barona Lazarinija iz Beljaka, proseč ga, naj se sam prepriča o naši lojalnosti in potem tudi tako poroča na višje mesto, da smo Slovenci dobri katoličani, pa tudi zvesti Avstrijani. (Odobranje.)

Gosp. Fil. Kandut burno pozdravljen, govori o drugi točki: „Sedanji politični položaj in naše narodne tirjatve.“ Pravi, da sicer ne moremo med seboj pozdravljati visokih gospodov, a imamo v svoji sredi v častnem številu svoje duhovnike (živio-klici) in posebno mnogo kmetov, pravih stebrov človeške družbe in posebej slovenstva. Kakor skala stojé trdno za našo stvar, upati smemo zató, da bo i trdnjava, zidana na tej skali, trdna. Govoriti hočem glasno, ker konec mora biti molčanju in šepetanju, tirjajmo glasno, da se naše postavne pravice res upoštevajo in izvršujejo. Govoreč o političnem položaju držati se hočem samo vlade. Ona je koalicijska, napravljena iz treh strank; ta zveza je podobna psu in mački, ki sta mirna, dokler še juho jesta, ko pa prideta do kosa mesa, začneta se kav sati. Ze sestava te vlade nas je morala presenetiti, ker toliko Slovanov v njej ni zastopanih. Njen program je oni „odkrito-srčnosti in resnice“, katerega je pa že večkrat spremenila in kaže tudi sedaj, ko hoče dispozicijski zaklad pomnožiti, da podpira svoje liste, ki morajo potem pisati v vladnem smislu, kakor od zgoraj žvižgajo.

Z volilno reformo, kakor jo nam vlada ponuja, ne moremo biti zadovoljni, ker je skovana le od liberalcev in njim na prid. Tudi mi smo za reformo, pa volilni okraji se morajo pravično razdeliti. O reguliranju valute, govoril bo drug gospod, jaz še o „varstvu narodnega in političnega posestva“. O tem govore tisti, ki so že siti. Mi nimamo ohraniti ničesar, ker naša preteklost je le dolga vrsta zatiranja, krivic, preganjanj. In s tem naj se zadovoljimo? Z umazanimi, nepoštenimi sredstvi prišli so liberalci do svojega posestva. Značilno je na kaki mesti so poklicali zagrizena Nemca Linharta in Stürgkha. Ko nam le hočejo dati mrvico naših postavnih pravic, kakšen krik in hrup v lib. Izrazju! To kaže celjsko vprašanje. Koliko se je pisalo, telegrafiralo, sklepalo itd., da bi udušili otroka, predno je še bil rojen!

Smrt nam hočejo, to kažejo dohodki zadnjih dnij v Istri, posebno v Piranu. Iredentoveci, ki na laško škilijo, in s katerimi simpatizujejo liberalci in nacijonaleci, ki vedno Bismarcka kličejo na pomoč, na vso moč branijo zvestim Slovincem njih pravice. Tako tudi delajo naši nasprotniki na Koroškem, kakor je pokazalo kamenje v Šmohoru, in kažejo društva „bauernbund“, „Südmark“ in „Schulverein“, ki z domačim denarjem, kakor berolinskimi markami preganja Slovence. Pa ne smemo obupati, stopimo na noge in pokažimo nasprotnikom: Do tu sem in ne dalje! (Dalje sledi.)

Rakovina.

V Moskvi zibajo že največji zvon, ki se nahaja na svetu, da odzvonijo carju Aleksandru. — Zdi se, kakor bi ves ruski narod umiral s carjem vred. Car umira! — Velika ruska država je zdaj neizrekljive žalosti potrta, ker se je pokazalo, da carsko rodbine teži neizprosna usoda — kakor nagrobni kamen.

Strašne so besede: „Car umira za rakom! — Njegova stara mati, žena carja Nikolaja, je baje zanesla raka z Nemškega v carsko družino. Sama je baje umrla za rakom in od njenih potomcev jih je baje več umrlo za isto boleznijo.

Nismo sicer poklicani, da preiskujemo, kaj je resničnega na tem, pa stvar budi v nas nehote marsikatero zgodovinsko resnico.

Ruski carji so bili, ki so že v prejšnjem stoletju zanesli v Rusijo rakovino voltairizma, s katerim so si prizadevali zastupiti rusko ljudstvo.

Hvala Bogu, ruska duša je bila dovolj močna, da se je rakovina ni prijela. Prijela se je pa ruskega plemstva in birokracije, uradništva, ki so zdaj že do kosti gnjila. Ako bi hoteli primerjati rusko uradništvo s činskim, ne vemo, katero bi bilo bolj gnjilo. Zakaj je izgubil car Nikolaj krimsko vojsko? Ker je bilo rusko oboroženje na papirju, ne pa v resnici. Hrabri ruski vojsaki so umirali gladu. — Istotako slabo je oborožena danes Čina nasproti Japoncem.

Rakovina zajeda tudi rusko cerkev! Vnebovpijoče nasilje, ki se godi Poljakom, in barbarstvo, ki

ga skušajo katoličani na Ruskem je nepopisno ter nam javi najgoršo rakovino! V pogajanju s sv. Stolico se je pokazala ruska diplomacija v celi perfidni zvitosti! Vedno se pogaja, pa stvar ne gre h koncu. Povsodi so napočili katoličanstvu ugodnejši časi. Na Danskem in Švedskem je dovoljeno katolikom zidati cerkve, opravljati službo božjo, na Ruskem pa, kaj pravimo na Ruskem! — v poljskem kraljestvu, v svoji lastni domovini ne smejo katoličani zidati cerkv. Katoliški duhovnik je v svoji domovini, v poljskem kraljestvu vedno zaprt kakor hudodelnik, ne sme zapustiti svoje fare brez posebnega uradnega dovoljenja niti za eno uro!

Koliko vrlih duhovnikov je pomrlo v sibirskih ledenicah! Zares, ne bilo bi čudno, ko bi prišla na Rusijo kaka „Nemesis“. Slednjic pa i ono nasilje, ki se čini drugim slovanskim naseljencem, ki so vsi prisiljeni k pravoslavju!

Turki in pagani imajo na Ruskem prostost v izpovedanju, le katoličani je nimajo! Pa menimo, da ne prinese niti pravoslavna vera, h kateri so zaročenke ruskih carjevičev prisiljene velikega blagoslova.

Ruski carjeviči jemljejo skoro vedno žene iz Nemčije. Ruski naslednik bi se preveč ponižal, ko bi bil povzdignil na prestol Poljakinja iz najboljšega rodu. Tako bi vsaj nekoliko popravil krivice, ki jih je Rusija storila Poljski. Pa ne. — Vsaka nemška princesija je morala svoje povikšanje na ruski prestol drago plačati z odpadom vere. Ali ni to tudi rakovina?

Toda ne iščimo rakovine le na Ruskem; drugje je dobimo dovolj. Uradništvo z malimi razločki je povsodi jednako. Poozrimo se po Evropi — koliko rakovine se tu povsodi objavlja v sodnijah.

Ogromne obravnave zaradi defraudacij, v katere so zapleteni i najvišji državni uradniki, se vrstijo s hitrim tokom za seboj. Komaj se skonča jeden škandal pred sodiščem, že se naznanja drugi in tretji še večji kakor prvi; in če pridejo kje na sled kakošnemu večjemu škandalu, tu se glavni provzročitelj skratka ustrelil!

Vere manjka na Ruskem, car umira za rakovino, Rusija umira z njim — cela Evropa boleha, rakovina brezverskega liberalizma se povsodi širi — Heilserum pomagaj! —

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. oktobra.

Volilna reforma. Dunajsko demokratično društvo je imelo shod, na katerem se je tudi govorilo o volilni reformi. Pri tem shodu je bil tudi profesor Suess, ki je zagovarjal koalicijo in se izrekel proti občni volilni pravici, ker se s tem spravi v nevarnost mestne interese. Dr. Ofner je pa hudo prijel liberalce, ki so le zaradi tega glasovali proti Pernerstorferjevemu predlogu, da se v tem zasedanju volilna reforma ne vsprejme. Kronawetter je pa naglašal, da se mora pri volilni reformi gledati le na pravico, ne pa na umestnost. Delavci bodo se borili z vsemi koalicijskimi strankami za volilno reformo in tudi zmagali. Suess je še jedenkrat poskusil, da bi spravil demokrate in liberalce, pa se mu ni posrečilo, demokrate hočejo imeti občno volilno pravico, liberalci pa za-njo ne marajo. Glasovalo se ni, da se očitno ne pokaže razpor dunajskih naprednjakov. — Posvetovanja mej koalicijskimi strankami o volilni reformi so pa skoro pripeljala do sporazumljenja. Vsi so že za to, da se vsprejmejo načela, katera je bila razvila vlada. Le o tem, koliko poslancev naj bi imela nova delavska kurija, še niso jedini. Vlada bi jih jim rada dala 143. Stranke pa priporočajo od 20 do 40 mandatov. Ker bodo delavski poslanci v verskih in narodnih vprašanjih najbrž podpirali liberalce, zato so liberalci za večje število delavskih poslancev, nego konservativci. Vse kaže, da se volilna reforma izvrši po volji liberalcev.

Cerkvene reforme na Ogerskem. Odsek ogerske gospodarske zbornice bode dné 29. t. m. razpravljajal zopet o vladnih predlogah o ravnopravnosti židov in o svobodnem bogoslužju. V začetku novembra bode gospodarska zbornica zopet o njih razpravljala. Poprej pa utegnejo že biti sankcionirane že sprejete vladne predloge. Večeraj je gospodarska zbornica vzela na znanje, da je zbornica poslancev pritrdila premembam na predlogi o civilnih matrikah. Sedaj so poslednje formalnosti že končane. Da bi predloge ne dobile sankcije, imajo še katoliški listi malo upanja. Dunajski „Vaterland“ pravi, da sedaj ne ostaja dobrim domoljubom več drugo sredstvo,

kakor molitev. Ko bi se pa sankcija odrekla, bi pa odstopila sedanja vlada in prišlo bi do velicnih težav in prememb na Ogerskem.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. oktobra.

(Slovinci v koaliciji — odveč!) Nemški židovski listi v svoji ljubezni za red in za jednako-pravnost seveda zagovarjajo postopanje irredente v Piranu ter očitajo vladi, čemu se vtika v take stvari, ki ji napravljajo le sitnosti. „Neue Freie Presse“ meni, da se je to zgodilo Slovincem na ljubo, ker je še vedno šest slovenskih poslancev v Hohenwartovem klubu, ter dostavlja: „Und es scheint uns besser, sich beizeiten, ehe weitere Opfer gefordert werden, die Frage vorzulegen, was wichtiger ist: die sechs Slovenen oder die ganze übrige Koalition.“ Vidi se, da je dunajska židinja zeló v strahu za koalicijo in da bi jo rada tudi na račun Slovencev še vedno ohranila!

(Duhovniške spremembe v poreški škofiji.) Gospod F. Grunt pride iz Funtane v Novake, gospod F. Nachtigall iz Skitače kot župni upravitelj, g. župnik Josip Lilek se poda v pokoj.

(Dar.) Z Radovice, 25. oktobra. Slavna kranjska hranilnica je poklonila metliški kmetijski podružnici 200 glid. za napravo lastne trtnice in drevesnice.

(Iz Cerknice). V ponedeljkovem „Narodu“ neki dopisnik lažljivo poroča, da so se na Jezeru in v Dolenji vasi brale sv. maše v namen volitve. To je gola laž. Na Jezeru je bila sveta maša najeta za „hrvarje“ z Jezera; v Dolenji vasi pa za bolno Marjeto Mekinda. Da se je pa ravno četrtek, to je dan volitve v to izbral, to je naša reč in ne bomo še le dovoljenja iskali pri g. dopisniku. Da so z lece gg. duhovniki priporočali „krščanske moše“, je istina, ker so prečitali skupni pastirski list, ki so ga leta 1891 izdali avstrijski škofje o volitvah, kjer je izrečno zapisano, da naj volimo katoliške moše, ki so taki ne samo po imenu in krstni knjigi, ampak tudi v svojem življenju. Kaj se sme na prižnici, kaj ne, ne bomo se še le učili od liberalcev, če tudi slovenskih, ampak poslušamo svoje katoliške škofje, ki imajo menda vsaj toliko veljave kot oni. — Kar g. dopisnik zaničljivo govori o nekem „strahu“ in „častnikih“, ki sta svoje kompanije zbirala, bi bilo pač hvaležnejše delo, ko bi poročal, kako je nasprotna stranka volilce, tudi naše, napajala in jih tako premotila, da so volili nasprotno ali pa odšli. Pred volitvijo se postavno ne smejo volilci napajati, ker je to lov na glasove, a vendar se je to godilo v taki meri, da morda ne zlepa kje drugod tako. G. komisar sam mora temu pritrditi, ker prišel je neki nasprotnik volilce tako pijan na volišče, da ni bil zmožen voliti. Ljudstvo pravi, da je zmagalo vino in strah. — Kaj bi bilo bolj pametno za duhovnike, ali naj bi se vtikali v volitve ali ne, o tem naj izve g. dopisnik, da svojega srca in svoje pameti ne prodamo nikomur, tudi slovenskim liberalcem ne in je naše najponižnejše mnenje, da nam k njim ni treba hoditi v šolo. Duhovniki imajo dolžnost ljudstvo poučevati, da je liberalizem škodljiv in nevaren slovenskemu narodu in ker imajo dolžnost, imajo tudi pravico liberalcem ne dati miru, da bi počeli z našim narodom, kakor bi se jim zljubilo. Zato je vsakega duhovnika, ki slovenski mili rod gorko ljubi, sveta dolžnost prej ko slej ljudstvo poučevati, kaj je liberalizem in kaj hoče. Ali bodo duhovniki v tem svojem delovanju pri ljudstvu spoštovanje izgubili, učila bode bodočnost, vendar si drznemo trditi, da ga bodo zgubili liberalci, če ga že — niso. Vemo dobro, da vsepovsod po Slovenskem liberalce skeli, da se slovenski narod zaveda svojega katoliškega ponosa in puštenja, skeli tem bolj, ker iščejo le svojega prvaštva in časti, ker so, da govorimo z vrlim hrvatskim pesnikom: Biedni ljudi, kim se srce željom sjaja otrovalo — I za pustom leteč časti svetinje si pokopalo... — Ljudski ponos i puštenje, to su mrtve stvari vami — Vi robovi časti, zlata — ne bilo vas medju nami! — Slednjič pripomnimo, da bi najbrž „Narodov“ dopisnik potreboval ne samo jednega moža, ampak kakih šest, da bi ga ob svojem času „rinili“ naprej, da bi se bolj hitro pomikal proti... Tudi mi stojimo trdni za načela katoliške slej ko prej!

(Premovanje goveje živine) bode dne 29. t. m. v Moravčah.

(Povezil je) danes kmalu po polnoči v kilovškem tunelu na progi St. Peter-Reka tovorni

vlak št. 857 čuvaja Franceta Kahne. Odrgral mu je levo roko, desno pa zlomil ter ga poškodoval tudi znotraj. Revez je nekoliko ur kasneje umrl.

(Raiffeisenove posojilnice na Koroškem.) Tudi na nemškem Koroškem se začno gibati in sedaj ustanovljati kmetijske posojilnice. V zadnjem času so se take posojilnice ustanovile v več krajih Ziljske doline, n. pr. v Kotičah, Rižah, Tropoljah in Vežbrijah. Tudi v Mostiču jo prihodnjic ustanovijo. Da bi le vse prav uspešno in dobro delovale!

(Ali so brezobrazni!) Iz Trsta: Italijanski tržaški časopisi, uporabljajoč priložnost o ministerski naredbi gledé dvojezičnih napisov, so polni vsakovrstnih lažij in psokv na adresu slovensko. V njih očeh vsi Slovenci ali Hrvatje niso drugo kot nekako inferijorno pleme, ki ni vredno, da Lahom čevlje suši; za njih so Slovenci in Hrvatji, posebno narodni duhovniki le jedino agitatorji in provzročitelji vseh neredov; za njih je „Lega Nazionale“ družba, ki ima le namen nevedneže omikati, dočim je družba sv. Cirila in Metoda le za to, da poslovenjuje italijanske otroke, „Lega“ pa je zaščitnica le svoje italijanske narodnosti. Tako in jednako pišejo italijanski časopisi. Kdor je tako nesrečen in jih mora čitati, ne more družega storiti, kakor obžalovati tako neumno pisanje, s katerim se slepi čitajoče občinstvo. Nasproti trditvi teh časopisov pa nam govori delovanje „Lege“, ko je vže odprla, odpira in bode odpirala svoje šole in otroške vrtnice le v čisto slovenskih krajih in to gotovo ne z namenom, da ohrani svojo narodnost. Dokler se morajo primorski Slovani boriti s takim nasprotnikom, bode boj tem hujši. Da so pa Italijani v tem oziru resnično trdoglavi — o tem ni smeti več dvomiti, to je fakt, ki se ne dá zatajiti.

(Dvojezični napisi v Piranu.) Poroča se nam iz Trsta: Priloga uradnega lista, kakor tudi polu-uradni „Triester Tagblatt“ dementujeta vest, da so dvojezično tablo v Piranu zamenjali s staro italijansko s privoljenjem c. kr. namestnika iz Trsta. Če je to resnica, zakaj pa so odposlali vojaštvo v Piran? Mari je vojaštvo odposlano, da varuje avtoriteto c. kr. oblasti, ali pa da prisustvuje odstranjenju zakonito vmeščenega napisa? Če namestništvo ni dalo povelja za odstranitev, kako je torej do tega prišlo, da se je napis zamenjal s prejšnjim samoitalijanskim? Polu-uradni listi dementujejo torej intervencijo namestnikovo v tej zadevi; kako se torej zopet ujema s tem, da kompetentna oblast dotičnim časopisom, ki so stvar kot resnično razglasili, ne pošlje uradnega popravka? Ali je morda vse to le pesek v oči dotičnikom, ki bi radi resnico zvedeli? Da so v resnici dvojezični napisi zamenjali s prejšnjim samoitalijanskim, tega ne potrjujejo le italijanski časopisi, temveč tudi polu-uradna „Triesterica“.

(Tudi v Poreču) so nameravali sklicati ljudski shod, ki bi protestoval proti dvojezičnim napisom po Istri. C. kr. okrajno glavarstvo pa tega ni dovolilo in tako vročekrvni gospodje ne bodo imeli priložnosti, pokazati svojo nestrpnost, nedoslednost in liberalnost ter ljubezen do svojih bližnjih so-žeželanov Slovencev in Hrvatov.

(Pomenljivo.) O priliki, ko so v Piranu zopet dobili samoitalijanski napis, so v proslavo tega dogodka nabrali Italijani v Trstu precejšnjo svoto denarja v prid svoje „Lega Nazionale“. Imena prinosnikov z dotičnimi svotami je objavil časopis „Il Piccolo“, ki pa je bil vsled tega zasežen.

(Zglaševanje črnovojnikov.) Črnovojniki, biva-joči v Ljubljani, kateri so pripadali vojsstvu, vojnemu pomorstvu, deželni brambi — vštveši tudi njih nadomestne rezerve — ali žandarmeriji, ali drugačni črnovojniki, ki so za slučaj, da se črna vojska skliče, določeni za posebno službo, imajo se v smislu zakona z dne 10. maja 1894 zglasiti pri mestnem magistratu in sicer: v letih 1853 in 1854 rojeni dne 6. nov., v letih 1855 in 1856 rojeni dne 7. nov., v letih 1857 in 1858 rojeni dne 8. nov., v letih 1859 in 1860 rojeni dne 9. nov., leta 1861 in pozneje rojeni, ki so bili izpuščeni pred časom iz vojne ali deželne brambe dne 10. novembra.

Narodno gospodarstvo.

Lovski zakon.

Podstene, 20. okt. 1894.

Lovska zemljiška lega je jedna od druge različna, več nego za 80 odstotkov, torej je neutemeljen sedanji lovski zakon načrt. V najem danje lova več davkarskih občin skupaj je pogubo-

nosno za kmetijski stan, kajti ako se lov da v najem za vsako davkarsko občino posebe, je veliko bolje.

1. Se za posamezne občine več denarnega zneska prejme;

2. se v okrožju manjšega lova ne more divjačina na kmetijsko škodo toliko pomnožiti, kakor v velicnih delih.

Za škodo, katera se je naredila po loveih ali lovski divjačini, cenilo ni umestno, ko se izvršuje po organih okrajnega glavarstva; to pride silno predrago, vsaj vendar imajo kmetijski zvedenci, ki se s poljem in sadjerejo pečajo, več praktičnih skušenj mimo gospodov, ki imajo samo teorijo, ki se niso še nikoli s poljedelstvom ali sadjerejo pečali. Ako se more pod načelstvom župana s kmetijskimi zvedenci po domači goveji živini storjena škoda ceniti, zakaj bi se ne mogla od istih ceniti škoda po loveih ali divjačini storjena?

Od tod izhaja, da je po divjačini veliko škod storjenih, pa malo pritožb vloženih, po načrtu sedanjega lovskega zakona si poškodovanec nikoli ni svest, ako se pritoži, bode li dobil kaj škode povrnjene, ali pa je-li se mu bodo le veliki komisijski troški na ramena zvalili.

Kmetijstvo, dobro vrejeno, je vesele nade polno, torej umestno bi bilo, da bi bil kmetijski pridelek in napredek pred nepovabljeni gosti — divjačino zavarovan. Kmetijske koristi ne bodo obvarovane pred škodo s samimi paragrafi, ako jih je tudi na stotine. Boljši je manj, pa jasnih paragrafov, in v njih dobre določne odstavke, kateri bodo služili na kmetijsko korist.

Sedanji lovski zakon načrta paragrafi so večinoma tako obrnjeni, da bi bila zagotovljena lovski divjačini prednost pred kmetijskim stanom, in kmet naj bi le pridno delal in potem ostanke, kateri so divjačini ostali, hvaležno za-se porabil.

Dalje § 58., ako se pes ali mačka od hišnega stanja oddalji le za 120 metrov, jih ima lovec pravico ubiti, kar se tudi pogostokrat dogodi: ali ni to pogubonosna nesmisel? Torej umestno bi bilo, da bi se pri imenovanem členu lovci, kateri mačke in pse pobijejo, z dostavkom zavezali, da bodo namesto pobitih mačk nam miši in podgane lovili in mesto psov stražili dotično imovino; taka odredba bi bila prikladna k paragrafu 58., ko so pa ustvaritelji istega lovskega načrta imenovani dostavek prezrli, je očividno, da jim je več za štirinogato divjačino, kakor za kmetijski stan.

Nekaterniki ugovarjajo, da mačke drobne ptiče lovijo, dasiravno še nihče ni videl, da bi imela petrotnice mačka, da bi za ptiči letala, ako pa kakega bolnega vjame, je brez pomena.

Ljubimci drobnih ptičev bi veliko boljše storili, mimc mačke pobijati, da bi za ptiče v hudi zimi hrane priskrbeli in primerne škatlice na vrtovih po drevju pritrdili, da bi bilo tam za gnezdenje ptičev primerno.

Kakor resnično lovec ne more dopovedati svoji divjačini, da nikar naj ne hodi škode delat v kmetijski zelnik, ravno tako resnično kmet ne more dopovedati mačku ali psu, za koliko metrov se sme oddaljiti od hišnega stanja. Torej pri § 58. je takega pomisleka vredno, da se isti popolnoma uniči. Lov divjačine je občinska imovina, torej naj se po ustavnih pravicah lov v domače občinsko področje izroči, vsaka občina bode že znala svoje občne koristi varovati.

Kakor se namerava, ne bilo bi umestno, da bi se pri c. kr. okrajnem glavarstvu lovski knjiga vpe-ljala, kajti isto bi znalo biti ob svojem času pogubonosno. Ako se samosvoj lov izroči veleposestnikom z zemljiško površino mero 115 hektarov, ali ni več vredna taka občina, kakor taki veleposestniki? Torej umestno je, da se z jednako mero merijo koristi in pravice. Janez Zadnik.

Dobava za c. in kr. pomorski arzenal v Pulju.

Zaradi zagotovljenja potrebnih stvari za c. in kr. pomorski arzenal v Pulju za l. 1895. vršila se bode dne 5. novembra t. l. oziroma 19. novembra in 3. decembra t. l. vselej ob 4. uri popoldne ponudbena obravnava pri poveljništvu c. in kr. pomorskega arzenala v Pulju. Dobaviti je: laneno olje, olivno olje, sivo umivalno milo in lojeve sveče, razno blago iz bakra, muncovine in medi (mesinga), razne vrvarske izdelke in kece. Ponudbe dobiti imajo najkasneje do 3. ure popoldne omenjenih dnij pri adjutanturi c. in kr. pomorskega arzenala

v Pulju. Podrobnosti poizvedo se tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

O ciganih.

Miklošič našteva več ločin ciganov, namreč: grške, rumunske, ogerske, moravske, češko-nemške, poljsko-litvanske, ruske, finske, škandinavske, južno-italijanske, laskiške, angleški, škotske in španjske. Le Francoska nima ciganov. Slovenskih ciganov Miklošič ne omenja, vendar jih je nekaj, ki imajo v Radovljici, Kropi in St. Jurju pri Kranju domovinsko pravico. Saj pri nas dekleta, ki se naveličajo služiti in bi se rade možile, kar k ciganom potegnejo. Ti cigani se ogibajo mest, kjer je dosti policije in orožnikov, klatijo se pa po deželi, kjer so prava nadloga ubogemu kmetu, oni so tako rekoč privilegirani berači. Če jim ne daš z lepo, vzamejo jim z hudo. Če vprašaš cigana, s čim se bavi, ti bo odgovoril: „Jaz sem godec!“, toda ta godba je taka, da se kmet kaj rad za ušesi praska, kadar jo sliši. Ker cigani niso nikjer naseljeni, se tudi lahko vojaški službi odtegnejo. Res skrajni čas je že, da se cigansko vprašanje reši ter da se cigani stalno kje naselijo in postanejo kmetovalci ali obrtniki in tako koristni člani človeške družbe. Dosedaj so le pijavke človeške družbe. Želeti je, da se naši državni poslanci s to važno zadevo pečajo in jo sprožijo v državnem zboru, ki naj bi to stvar povoljno rešil.

Telegrami.

Bolezen ruskega carja.

Berlin, 26. oktobra. Rusko veleposlanstvo je dobilo poročilo, da se stanje carjevo ni nič zboljšalo.

Peterburg, 26. oktobra. Včerajšnje zdravniško poročilo konstatuje, da je car vstal kakor po navadi, slast do jedi je imel car kakor prejšnji dan. — Otok se ni pomnožil.

Peterburg, 26. oktobra. Dosedaj se še ni izvršila nobena operacija, da bi zboljšali otok. O zdravju carice se zopet slišijo neugodne novice. V tiskarni „Praviteljstvenega Vjestnika“ je že tiskan manifest, ki se izda ob carjevičevi poroki. Tiskalo se ga je 200.000 izvodov.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Čemulpo, 25. oktobra. Veliko japonskih in korejskih oddelkov je iz Söela odšlo na jug, da zatro vstanek, ki je za Japonce vedna nevarnost. Japonci dele denar mej ljudi, da bi jih zase pridobili. Samo v Söelu so izdali 100.000 jenov. V krajih, skozi katera so Japonci šli ali jih zasedli, so slabe zdravstvene razmere. Mnogo bolnih vojakov so prinesli iz Pingjanga v Čemulpo, kjer so zdravstvene naprave tudi pomanjkljive. Ob cesti iz Söela v Pingjang leže mrtvi konji in živina. Na pingjanskem bojišču so mnogi mrličji le na pol zagrebeni.

Yokohama, 26. oktobra. Japonske čete, ki so pod poveljstvom maršala Oyama odšli iz Hiroshime in pri Port Arthuru imele boj s Kitajci, so se pri Felkossu izkrcale na kitajska tla. Japonske čete v Severni Koreji so prestopile reko Jalu in odšle v Mandžurijo.

Dunaj, 26. oktobra. Deželno-brambovski odsek je dovolil vojaške novice za leto 1895.

Proti dovolitvi so glasovali jedino Mladočehi iz političnih, gospodarskih in denarnih uzrokov, naglašali so pa, da se njih glasovanje ne sme zmatrati za nasprotje proti vojni.

Dunaj, 26. oktobra. Včeraj je bilo zopet večurno posvetovanje zaupnikov koaliranih strank in zastopnikov vlade. Posvetovanje je imelo, kakor prejšnje, strogo zaupen značaj. Zaradi tega so pa vse le prazna, neosnovana ugibanja, kar so o tem pisali razni listi.

Dunaj, 25. oktobra. Poslednjih 24 ur v Bukovini ni bilo nobenega slučaja kolere. V 26 galiških galiških političnih okrajih jih je pa 86 zbolelo in 52 umrlo za kolero. V občini Mistek v okraju Moravska Ostrovica sta se včeraj konstatovala dva slučaja obolenja za kolero. Danes se je konstatoval tretji slučaj.

Budimpešta, 26. oktobra. Ko se je cesar peljal včeraj s kolodvora v budimski dvorec, je strojni montér vrgel neko pismo v voz in hotel bežati. Prijela ga je policija, pri kateri je izpovedal, da prosi vladarja za ponovljenje neke pravde.

Budimpešta, 26. oktobra. Kralj srbski je po noči potoval skozi Budimpešto v Belgrad.

Budimpešta, 25. oktobra. Danes se predložé tri vsprejete vladne proticerkvene predloge cesarju v sankcijo.

Črnovico, 26. oktobra. Včeraj je pri tukajšnji dopolnilni državnozbornski volitvi bil voljen liberalcec Rott s 1089 glasovi. Konservativni kandidat baron Mustatza je dobil 563 glasov.

Belgrad, 25. oktobra. Kralj Milan je prišel semkaj, da pozdravi svojega sina.

Brest, 26. oktobra. Ko so včeraj v tukajšnjem pristanišču poskušali neki stroj, se je prigodil razpok na križarici Arethusu. Štirje ljudje so mrtvi, več ranjenih, ladija je začela goriti.

Peterburg, 26. oktobra. Uradno se je razglasilo, da je v Varšavi in desetih gubernijah ponehala kolera.

Pariz, 26. oktobra. Policija je izvedela, da iz Poitiersa, Lyona in Lilla pridejo trije anarhisti v Pariz, da poskusijo atentat na zbornico.

Kajira, 25. oktobra. Ministerstvu notranjih stvari se dodeli angleški državni podtajnik. Francija je hotela nekaj ugovarjati, ali podkralj je odgovoril, da je to egipska notranja stvar, ki se reši mej njim in Anglijo.

Yokohama, 26. oktobra. V treh japonskih okrožjih je bil hud potres. Podrlo se je kacic 3000 hiš. Dosedaj se je konstatovalo, da je 260 ljudij mrtvih in veliko ranjenih.

Tujci.

24. oktobra.

Pri **Slonu**: Eger, Raumann, Sucher, Frank, Kornhauser, Boskovits, Samet, Miklavčič z Dunaja. — Errath iz Mokronoga. — Büchler iz Siska. — Struppi iz Trsta. — Sadnek iz Senožeč. — Jonke iz Trebinj. — Frank iz Boglara. — Fertin iz Bele Peči. — Achtschin iz Prage. — Repič iz Ajdovščine. — Kladva iz Kamnika.

Pri **avstrijskem caru**: Iregger iz Gradca. — Zaveršnik z Gorenjskega. — Marinšek iz Planine. — Liebhauser iz Griž. — Rolih iz Ilir. Bistrice. — Dobrin iz Tržiča.

Umrli so:

24. oktobra. Marija Jeretič, kajzarica, 56 let, Kravja dolina 11, vodenica. — Barbara Ahčin, posestnikova žena, 79 let, Križevniške ulice 7, ostarelost.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		730.3	11.6	sl. jzap.	dež	12.50
25.2. u. pop.		726.8	15.2	sl. jug	oblačno	dež
9. u. sveč.		723.5	14.4		dež	

Srednja temperatura 13.7° za 4.3° pod normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. oktobra 1894.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	
gld.	503,716.000 (+ 4,134.000)
Kovinski zaklad	305,853.000 (+ 9,298.000)
Listnica	169,765.000 (+ 3,275.000)
Lombard	30,789.000 (+ 211.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 19,657.000 (— 1,307.000)

Kupiti želi

hišo (559 3-1)

v Ljubljani bolj v središču mesta. — Ponudbe pod B. S. upravnistvu tega lista. — Posredovalci so izključeni.

Ivan Jax

v LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga
552 50-2 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,
tryciklov,
velocipedov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Gospodičina

želi stanovanje (najrajši sobo brez oprave) in hrano pri zakonski dvojici brez otrok ali pri samotarici gospej. Ponudbe pod šifro C. C. upravnistvu tega lista. 557 3-2

V zalogi

Kleinmayr-Bambergovi v Ljubljani
je ravnokar izšla:

Slovenska PRATIKA

za navadno leto 1895.

Vsebina je pomnožena in z ilustracijami okrašena.
Dobi se pri zalagateljih in v vseh galanterijskih en-gros prodajalnicah.

Dunajska borza.

Dné 26. oktobra.		Dné 25. oktobra.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	99 gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141 " 50 "
Skupni državni dolg v srebru	99 " 30 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	147 " 50 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 90 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 60 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98 " 25 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 " 30 "	Salmove srečke, 40 gld.	69 " " "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 85 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " 50 "	St. Genois srečke, 40 gld.	72 " " "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 70 "	Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1028 " " "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 60 "	Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	373 " 40 "	Posojilo goriškega mesta	" " "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171 " 25 "
London vista	124 " 35 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3397 " 50 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 05 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	492 " " "
20 mark	12 " 22 "	Prijoritete obveznice državne železnice	220 " " "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 25 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 91 "	" " južne železnice 3%	163 " 90 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72 " " "
Italijanski bankovci	45 " 76 "	" " južne železnice 5%	129 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	83 " 25 "
C. kr. cekini	5 " 89 "	" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	174 " " "
				Papirnih rubljev 100	133 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.